

31 MART 1918 SOYQIRIM

Azərbaycanlıların Soyqırım Günü

1918-ci ilin 30 mart və 3 aprel tarixləri arasında Bakı şəhərində və Bakı quberniyasının müxtəlif bölgələrində, eləcə də Şamaxı, Quba, Xaçmaz, Lənkəran, Hacıqabul, Salyan, Zəngəzur, Qarabağ, Naxçıvan və digər ərazilərdə Bakı Soveti və daşnak erməni silahlı dəstələrinin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qırğın.

UNUTMADIQ!

Soyqırımı. Bir xalqın, millətin kökünü kəsmək və məhv etmək. Soyunu yer üzündən silmək, xalqın tarixini, mədəniyyətini yox etmək, Tanrının yaratdığı insanları yerlə yeksan etmək. İnsan aqlının, təfəkkürünün qəbul edə bilməyəcəyi faciələri, soyqırımı törətmək nə dərəcədə qəbul edilə bilər? Terror və soyqırımı düşünülmüş kütləvi

darlarının hərbi, siyasi dəstək təcavüzə - kütləvi insan tələfatına, soyqırımına məruz qalsalar da, onlar beynəlxalq təşkilatların qərarlarına əməl etməyiblər.

Bəli, bir neçə gün bundan əvvəl, ölkəmiz Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümünü qeyd etdi. Prezident İlham Əliyevin çıxışlarının birində vurğuladığı kimi, "XX əsrin sonunda bütün dünyanın gözü qar-

Ermənilərin əhalini qəsdən məhv etmələri cəhdi: soyqırımı və terrorlar

və məscidlər dağıdılıb. Hər il Ulu Öndər Heydər Əliyevin 26 mart 1998-ci il tarixli Sərəncamı ilə 31 mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü kimi qeyd olunur. Elmi araşdırmalar beynəlxalq terrorizmin tərkib hissəsi olan erməni terrorunun tarixinin 100 ildən çox olduğunu göstərir. Belə ki, qondarma "böyük Ermənistan" dövlətinin yaradılmasını qarşısına məqsəd qoymuş radikal erməni təşkilatları - 1887-ci ildə yaradılmış "Armenakan", sonradan "Hnçak" və "Daş-

və M.Tatevosyan cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşlar. Həmin gün Şəmkir-Gəncə avtomobil yolunda Xanlar rayonunun Nadel kəndi yaxınlığında "LAZ" markalı 43-80 AQF dövlət nömrə nişanlı avtobus partladılmış, nəticədə, 17 nəfər həlak olmuş, 26 nəfər yaralanmışdır. 30 noyabr 1990-cı ildə Xankəndi aeroportu yaxınlığında sərnəşin avtobusu partladılmış, 2 nəfər həlak olmuş, 11 nəfər yaralanmışdır. 9 yanvar 1991-ci ildə "Molodoyj Azərbaycana" qəzetinin müxbiri

sanlara qarşı amansız terror aktlarının törədilməsi vəhşilik və cinayətdir. Maşınların partladılması, sərnəşin qatarlarında terror aktlarının törədilməsi erməni əməlləridir. 18 mart 1994-cü ildə Xankəndi şəhəri yaxınlığında İran Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus "Herkules" tipli təyyarə vurulmuş, 34 diplomat və ailə üzvləri həlak olmuşlar. 19 mart 1994-cü ildə Bakı Metropoliteninin "20 Yanvar" stansiyasında törədilmiş partlayış nəticəsində, 14 nəfər həlak olmuş, 49 nəfər ya-

insan qətlidir. Əhalinin qəsdən məhv edilməsi cəhdidir. Bu ifadə beynəlxalq hüquqda "qəsdən və sistemli şəkildə dövlətin milli, irqi, dini, siyasi və etnik qrupu tam və hissəvi şəkildə məhv etməsi" deməkdir.

1948-ci il 9 dekabrda BMT tərəfindən "Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında" Konvensiya qəbul edilib. Bəşər tarixində ilk dəfə beynəlxalq hüquqda insan qruplarının milli, etnik, irqi, dini fərqlərinə görə kütləvi məhvə yönələn cinayətlər soyqırımlar kimi qəbul edilib. 1946-cı ildə BMT Baş Assambleyası genosidin mütləq cəzalandırılmalı olmasını elan edib. Həmin bəyannamədə göstərilir ki, genosid istər sülh, istərsə də müharibə şəraitində bir fərdin, qrupun və ya dövlətin öz əhalisinə və ya digər dövlətin əhalisinə qarşı beynəlxalq tribunaldə mühakimə olunmalıdır. Beynəlxalq hüquq "soyqırımı cinayəti" terminini müəyyənləşdirməklə, həmin cinayəti törətmiş şəxslərin məsuliyyətini də açıqlayır. "Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında" Konvensiyanın 5-ci maddəsinə əsasən, "iştirakçı dövlətlər soyqırımı cinayətini törətməkdə təqsirli olan şəxslərin cəzalandırılması üçün təsirli tədbir görməlidir".

Azərbaycanlılar dəfələrlə erməni daşnakları və onların hava-

şısında törədilmiş, qəddarlığı və amansızlığı ilə fərqlənən Xocalı Soyqırımı erməni millətçilərinin təcavüzkar siyasətinin ən qanlı səhifəsi olmuşdur". Xocalı genosidi XX əsrin sonu insanlığa qarşı ən vəhşi terrordur.

YAŞINDAN, CİNSİNDƏN ASILI OLMAYARAQ İNSANLARA QARŞI TERROR AKTLARININ TÖRƏDİLMƏSİ VƏHŞİLİK VƏ CİNAYƏTDİR

Hadisələrin xronoloji ardıcılığına nəzər salsaq, görürük ki, qonşu dediyimiz ermənilər bizimi başımıza nə qədər sayda oyunlar gətirib və sonradan unudulub, ya da tarixin səhifələrindən bilərəkdən bir qədər uzaqlaşdırılıb ki, insanlar düşməninə yaxşı tanıya bilməsələr. Bunlar sovet ideologiyasının bizə verdiyi "təhfələr" nəticəsində baş vermişdi.

1918-ci il 31 mart hadisələri erməni daşnak birlişməsinin qanunsuz siyasəti Azərbaycanda tək azərbaycanlılara yox, bütövlükdə, insanlığa qarşı dəhşətli, vəhşicəsinə cinayətlər törədiblər. 1918-ci ilin mart və aprel aylarında erməni millətçiləri tərəfindən dinc azərbaycanlı əhali yalnız milli mənsubiyyətinə görə məhv edilib, insanlar diri-diri yandırılıb, nadir tarixi abidələr, xəstəxanalar, məktəblər

naksütyun" partiyaları bu planı həyata keçirmək üçün siyasi terror aksiyalarından geniş istifadə edilməsini proqram sənədlərində başlıca vasitə kimi nəzərdə tutmuşlar. "Ermənistanın azadlığı uğrunda erməni gizli ordusu" (ASALA) 1975-ci ildə yaradılıb. Təşkilatın məqsədi Şərqi Türkiyə, Şimali İran və Azərbaycanın Naxçıvan və Dağlıq Qarabağ əraziləri üzərində "Böyük Ermənistan" qurmaqdır. Bu təşkilat, əsasən, Türkiyə və Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı terror aktları həyata keçirir.

Bu və ya digər erməni terror təşkilatlarının törətdikləri terror aktlarına nəzər salsaq nələrin baş verdiyinin bir daha şahidinə çevrilirik: 16 sentyabr 1989-cu ildə "Tbilisi-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən sərnəşin avtobusu partladılmış, 5 nəfər həlak olmuş, 25 nəfər yaralanmışdır. 18 fevral 1990-cı ildə Yevlax-Laçın yolunun 105-ci km-də "Şuşa-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən avtobus partladılmış, çoxlu insan tələfatı olmuşdur. 11 iyul 1990-cı ildə "Tərtər-Kəlbəcər" sərnəşin avtobusu partladılmış, dinc əhali olan maşın karvanına qarşı terror aksiyası keçirilmiş, nəticədə, 14 nəfər qətlə yetirilmiş, 35 nəfər yaralanmışdır. 10 avqust 1990-cı ildə "Tbilisi-Ağdam" marşrutu ilə hərəkət edən sərnəşin avtobusu partladılmış, 20 nəfər həlak olmuş, 30 nəfər yaralanmışdır. Cinayətin təşkilatçıları A.Avanesyan

Salatın Əsgərova və 3 hərbi qulluqçunun olduğu avtomobilə qarşı terror aktı nəticəsində, 4 nəfər qətlə yetirilmişdir. Terrorçu qrupun üzvləri A.Mkrtyan, Q.Petrosyan, A.Manqasaryan və Q.Arustamyan cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşlar. Bu terror aktlarını sadaldıqca bitmir. Hər biri neçə-neçə insan ölmünə səbəb olub. Rusiya Federasiyası Dağıstan Respublikasının Xasavyurd stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sərnəşin qatarı partladılaraq, 11 nəfərin həyatına son qoyulmuşdu, 22 nəfər isə yaralanmışdır. 2 avqust 1991-ci ildə Hadrut rayonunun Dolanlar kəndində "QAZ-53" markalı avtomobilin partladılması, nəticədə, 4 nəfər həlak olmuş, 8 nəfər yaralanmışdır.

1992-ci ilin yanvar ayında erməni terrorçu dəstələri Kerkicahan qəsəbəsində 80 nəfər, 1992-ci ilin fevral ayında Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində 77 nəfər və 26 fevral 1992-ci il tarixdə Xocalı şəhərində 613 nəfər dinc sakini qətlə yetirmiş, 650 nəfəri isə yaralamışlar. 20 may 1992-ci il Zəngilan rayonunun Qarançı kəndi yaxınlığında "UAZ-469" markalı 80-33 AQD dövlət nömrə nişanlı avtomobilin silahlı basqına məruz qalması, nəticədə, 2 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər yaralanmışdır. Törədilən terror aktlarının hər biri çirkin niyyətli erməninin iç üzünü ortaya qoyur. Yaşından, cinsindən asılı olmayaraq, in-

ralanmışdır. Məhkəmə sübut etmişdir ki, terror aksiyası Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən hazırlanmış, separatçı "Sadval" ləzgi təşkilatının üzvləri tərəfindən həyata keçirilmişdir. Müəyyən olunmuşdur ki, "Sadval" separatçı təşkilatının həmin fəalları 1992-ci ildən etibarən dəfələrlə Ermənistanında olmuş, bu ölkənin Milli Təhlükəsizlik Baş İdarəsi təşkilatının formalaşmasında, maliyyələşməsində və silahlanmasında yaxından iştirak etmişdir. "20 Yanvar" stansiyası ilə yanaşı, Bakının "Nizami" kinoteatrında, Respublika Sarayında və Bakı lampa zavodunda da partlayışlar törətməyi planlaşdırmışlar. "20 Yanvar" metrostansiyasında partlayışın törədilməsində ittiham olunan və Ermənistanında xüsusi terror-təxribat hazırlığı keçmiş 30 sadvalçı cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmişdir.

3 iyul 1994-cü ildə isə Bakı Metropoliteninin "28 May" və "Gənclik" stansiyaları arasında elektrik qatarındakı partlayış nəticəsində, 13 nəfər həlak olmuş, 42 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır.

Bütün bu və ya digər hadisələr erməni təfəkkürünün məhsuludur, erməni əməlləridir. Belə şəərəfsiz əməllərin müəllifi isə yalnız erməni ola bilər: yurdsuz, dilsiz, dinsiz və vətənsiz erməni.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI